

Menekültek* az Európai Unióban

A tartalomból

- 1 A dublini egyezmény
- 2 Közös európai menekültügyi rendszer
- 2 A menekültek helyzete az Európai Unióban, 2008–2012
- 3 A menekültek helyzete Magyarországon az utóbbi öt évben
- 5 A Magyarországon élő menekültek jellemzői

Az Európai Unióba érkező menedékkérők száma 1992-ben tetőzött, ekkor a 15 tagállamba mintegy 670 ezer kérelmet adtak be. 2001-ben volt még egy jelentősebb hullám, amikor a 27 európai uniós tagállamban közel 425 ezren kértek menedéket. Az ezt követő években enyhe csökkenés történt a 2006-os mélypontig, amikor 200 ezer alá esett a benyújtott kérelmek száma. Ezt mérsékelt emelkedés követte.

A dublini egyezmény

1990-ben az Európai Közösség akkori 12 tagállama aláírta az úgynevezett dublini egyezményt, amely a menedékkérelmekkel kapcsolatos felelősségi köröket szabályozza. Az egyezmény csak 1997-ben lépett hatályba, az 1995-ös, közös határokról szóló schengeni egyezmény bevezetése után. 2003-ban elfogadták és még az évben hatályba is lépett a Dublin II. rendelet (továbbiakban: Rendelet). Ennek célja, hogy a lehető leghamarabb meghatározzák a menekültkérelem elbírálásáért felelős tagországot, valamint hogy megelőzzék a kérelmekkel kapcsolatos visszaéléseket (azaz, hogy pl. egy személy egyidejűleg több tagországban is benyújtson kérelmet).

A Rendelet az illetékesség megállapítására kritériumok hierarchikus rendszerét alkalmazza:

- családok egyesítésének célja: azaz ha az illetőnek már egy családtagja státust kapott valamely tagországban, vagy jelenleg elbírálás alatt van a kérelme, akkor az adott tagország legyen az illetékes (6–8. cikk);
- hivatalos okmányok kibocsátása: ha a kérelmező már kapott vízumot vagy valamilyen tartózkodásra jogosító engedélyt egy tagországban, akkor ott bírálják el a kérelmét (9. cikk);
- jogellenes belépés vagy ott-tartózkodás egy tagországban (10. cikk);
- vízum nélkül érkezett az országba vagy a kérelmet egy repülőter nemzetközi tranzitjában nyújtották be (11–12. cikk);
- több kérelem esetén hol nyújtotta be az első kérelmét (13. cikk);
- mely tagországban nyújtotta be a kérelmező legtöbb vagy legidősebb rokona a kérelmét (14. cikk).

A fentiek alapján ha egy tagország egy másik tagállam illetékességét állapítja meg, akkor átszállítási (ha pl. már függőben lévő kérelme van a másik országban) vagy őrizetbe vételi kérelemmel fordul az illetékesnek vélt tagország felé.

Az Eurostat 2010-ig publikált erre vonatkozóan adatokat. Míg 2008-ban és 2010-ben valamivel meghaladta a 20 ezret a tagállamokhoz beérkező, a Rendelettel kapcsolatos kérelmek száma, addig 2009-ben közel 45 ezer ilyen irányú kérelem született. Görögország (9506 kérés) és Lengyelország (4862 kérés) csak 2009-ben szolgáltatott adatot, ez magyarázza a 2009. évi kiugró értéket.

1. tábla

A dublini rendszer keretében az Európai Unió tagállamok egymás közötti kéréseinek száma

Megnevezés	2008	2009	2010
Összes kérések száma	20 825	44 849	23 670
Ebből:			
összes átvételi kérés	15 341	26 598	17 605
összes őrizetbe vételi kérés	5 175	15 389	5 655
Ezen belül a kérés oka:			
családi okok (6., 7., 8. és 14. cikk)	317	412	315
dokumentum és belépési okok (9., 10., 11. és 12. cikk)	4 651	14 883	5 242
humanitárius okok (15. cikk)	92	94	98

Forrás: Eurostat.

* A szövegben menekültnek azon személyeket nevezzük, akik menekültstátust kaptak, míg menedékkérők azok, akik kérelmezték a nemzetközi védelmet, de még nem rendelkeznek semmilyen nemzetközi védelmi státussal.

¹ A Tanács 343/2003/EK rendelete (2003. február 18.) egy harmadik ország állampolgára által a tagállamok egyikében benyújtott menedékjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról.

A legújabb, Dublin III. rendelet² 2013 júniusában fogadták el, ebben pontosították a tagállamok közötti felelősség- és költségmegosztást, az eljárási határidőket. Másik fontos fejlemény, hogy a családtagok koncepcióját a kísérő nélküli kiskorúakra is kiterjesztették. Egy új pont is bekerült a rendeletbe, miszerint nem lehet menedékkérőket visszaküldeni olyan országba, ahol valószínűsíthetően nem megfelelő az ellátás. A görög menekültügyi rendszerrel kapcsolatban a strasbourgi Emberi Jogok Európai Bírósága 2011 januárjában megállapította,³ hogy embertelen bánásmód veszélyezteti azokat, akiket oda küldenek, így Görögországba két évig nem küldhetnek menedékkérőket. Az új rendelet új megfigyelő rendszert is bevezet, a korai figyelmeztető rendszert, ennek segítségével monitorozható a tagállamok menekültügyi helyzete, így várhatóan megelőzhetőek az olyan krízishelyzetek, mint a görög menekültügyi rendszer összeomlása.

Görögország a fent említett okokból jelentős forrásokat kapott menekültügyi rendszerének fejlesztésére az Európai Menekültügyi Alapból. Ezt az alapot a 2008-tól 2013-ig tartó időszakra az EU több mint 600 millió eurós költségvetéssel hozta létre. Célja a menedékkérők, illetve a valamilyen státust kaptak helyzetének javítása, a befogadó infrastruktúra fejlesztése, a tagállamok közötti információcsere segítése. A források túlnyomórészt a tagországok menekültügyi programjai között osztják szét, mintegy 10%-a pedig közösségi menekültügyi tevékenységeket fedez.

Közös európai menekültügyi rendszer⁴

2013 júniusában az Európai Parlament elfogadta a közös európai menekültügyi rendszer négy jogszabályból álló csomagját. A rendszer célja, hogy a menedékkérők minden tagállamban azonos feltételekkel találkozzanak, és méltányosabb, gyorsabb legyen a menekültügyi eljárás.

Az új rendszerben felülvizsgálták:

- a menekültügyi eljárást a méltányosabb és gyorsabb döntésekért, hogy jobban érvényesüljenek a kérvényezők speciális igényei és a kísérő nélküli kiskorúak jogai;
- a menedékkérők fogadásának feltételeit, hogy megfelelő ellátásban részesüljenek bárhol az EU területén, és a kérelmezők alapvető jogait a legteljesebb mértékben biztosítsák, valamint hogy az őrizetbe vételt csak a legvégső eszközként alkalmazzák a hatóságok;
- a kérelmek elbírálásának folyamatát és alapelveit, hogy a nemzetközi védelemmel kapcsolatos döntések még megalapozottabbak legyenek;
- a Dublin II. rendeletet, hogy egyértelműbb legyen a tagállamok közötti felelősségi körök meghatározása;
- az Eurodac rendeletet, amely a dublini egyezmény végrehajtását segíti az ujjlenyomatok összehasonlításával, így a hatóságokat jobban támogatja a bűncselekmények megelőzésében és kivizsgálásában.
- A közös európai menekültügyi rendszerrel kapcsolatos következő lépés a tagállami szintű, tényleges alkalmazás megvalósítása lesz.

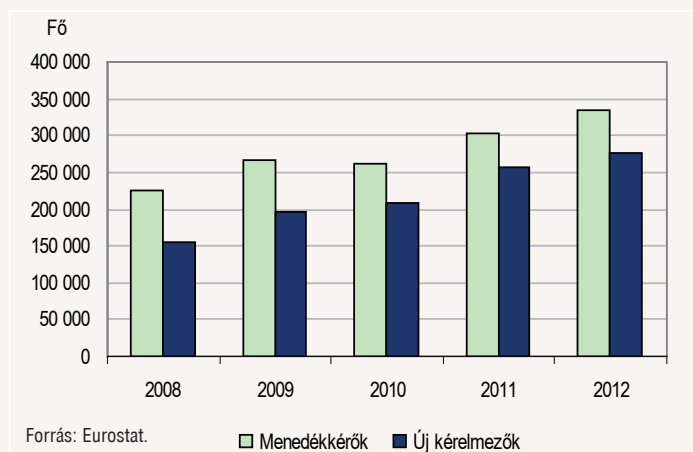
A menekültek helyzete az Európai Unióban, 2008–2012

Az EU tagállamaiban regisztrált menedékkérelmek száma az elmúlt öt évben lassan emelkedett, a 2008. évi, 226 ezret meghaladó szám közel 110 ezer kérelemmel nőtt ezen időszakban, így 2012-ben több mint 335 ezer esetet rögzítettek. Az összes kérelem 80%-a volt új,⁶ ez 2012-ben mintegy 277 ezer esetet jelentett.

tottak el első fokon. Uniós szinten jelentősen csökkent a visszavont státusok⁷ száma. A menekült státust olyankor vonják vissza, amikor a származási országot a státus felülvizsgálatának idején (határozott idejű nemzetközi védelemnél, pl. oltalmazottak esetében) már biztonságosnak nyilvánítják, azaz a visszaküldött már nem fenyegeti veszély. Amíg 2008-ban összesen 7155 esetben született ilyen döntés első fokon, addig a tavalyi szám mindössze 825 volt.

1. ábra

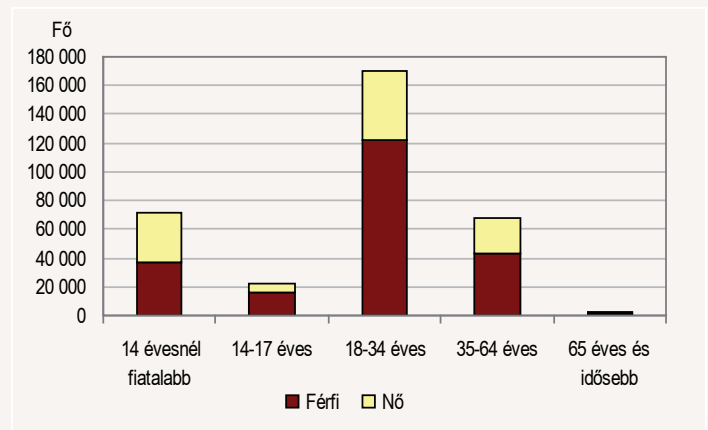
Az Európai Unió tagállamaiban menedéket kérők száma

Az EU-tagállamokba érkezett, menedékjog iránti kérelmek majdnem háromnegyedénél született első fokon elutasító döntés az elmúlt öt évben. 2012-ben ez a helyzet némiképp javult a menekültek szempontjából, ekkor a közel 277 ezer új kérelemből majdnem 190 ezret, mintegy 70%-ot utasí-

2. ábra

Az Európai Unió tagállamaiban menedéket kérők száma kor és nem szerint, 2012

a) Az 1355 fő ismeretlen korú személyt a 14 év alattiak között szerepeltetjük, mivel jellemzően a kísérő nélküli kiskorúak között fordulnak elő úti okmányok nélküli, ismeretlen korú személyek

Forrás: Eurostat.

²Az Európai Parlament és a Tanács 604/2013/EU rendelete (2013. június 26) egy harmadik országbeli állampolgár vagy egy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról.

³[http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-103050#{"itemid":\["001-103050"\]}](http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-103050#{)

⁴Common European Asylum System, CEAS

⁵http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/e-library/docs/ceas-fact-sheets/ceas_factsheet_en.pdf

⁶Új kérelem: egy adott kérelmező első alkalommal benyújtott kérelme

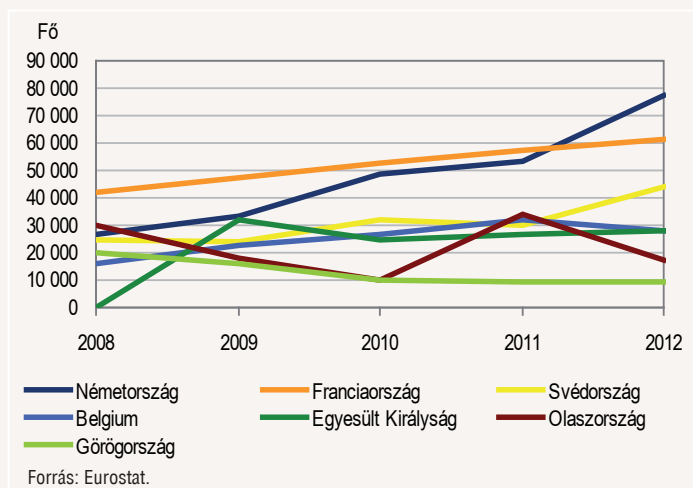
⁷A magyar viszonyokról és a hazánkban kapható státusokról részletesebben lásd később.

A fellebbezés utáni, közel 133 ezer végső döntésből mintegy 108 ezer volt elutasító 2012-ben, több mint 80%. Ez összhangban van a korábbi évekkel, ugyanakkor számottevően többen élnek a jogorvoslati lehetőségekkel, 2008-ban még csupán 87 ezren éltek a fellebbezés lehetőségével.

Az összes kérelem több mint kétharmadát férfiak adták be, míg a korcsoportokat tekintve a fiatal korosztályok dominálnak: a kérelmezők több mint fele a 18 és 34 évesek közé tartozott, közel 30%-uk pedig kiskorú volt 2012-ben. A nők aránya mindössze a 14 évnél fiatalabbak és a 65 évnél idősebbek körében közelíti, illetve haladja meg az 50%-os arányt, ugyanakkor az idősek száma meglehetősen alacsony volt, az 1500 főt sem érte el. A menedékkérelmek száma alapján az elmúlt években a két legfontosabb fogadó tagállam Németország és Franciaország volt. 2012-ben ebben a két országban közel 140 ezer kérelmet nyújtottak be, az összes eset több mint 40%-át. Jelentős befogadó ország még Olaszország és Görögország is, amelyek nyilvánvalóan elsősorban földrajzi helyzetük miatt kerülhettek a menekültügyi szempontból legfontosabb célországok közé. Svédországban a szír menekültek egyre növekvő száma miatt alakult ki speciális helyzet. 2012 folyamán az ország segítséget kért az EU menekültügyi szervezetétől (European Asylum Support Office) fogadóképességének további növelésére, valamint 2013 szeptemberétől állandó letelepedési engedélyt adott minden szír menekültnek.

3. ábra

Menedékkérők száma az Európai Unió egyes tagállamaiban

2009 óta a legnagyobb számban afgán állampolgárságú menedékkérők érkeztek az unióba. Az Oroszországból elmenekülők száma a vizsgált időszakban megközelítette az afgán kérelmezők szintjét, jelenleg a második legjelentősebb származási ország az EU-ban menedéket keresők szempontjából. Emellett nagyszámban várnak befogadásra még a Szíriából, Pakisztánból, valamint a balkáni országokból érkezők is. A menedékkérők számának alakulása szorosan összefügg a nemzetközi háborús konfliktusokkal, ugyanakkor például Oroszország esetében valószínűleg az emberi jogi helyzet jelenti a fő mozgatórugót. Területi eltérések is vannak, hiszen a fogadó országok földrajzi helyzete és kulturális, nyelvi kapcsolatai, valamint egykori gyarmati múltja szintén jelentős befolyásoló tényezők. Ez magyarázhatja többek között hogy a Kongói Demokratikus Köztársaságból (korábban Zaire) Franciaországba, Tunéziából Olaszországba, Oroszországból Lengyelországba, Sri Lankáról, Indiából és Bangladesből pedig az Egyesült Királyságba érkeztek jelentős számban menedékkérők. Az elmúlt öt év során minden évben 10 ezernél több kísérő nélküli kiskorú kért menedéket. Ebben a csoportban Guinea meglehetősen elől áll, 2010 óta folyamatosan az első öt ország között szerepel. A csoport demográfiai jellemzői is eltérnek a menedékkérők teljes populációjától, a fiúk aránya 80% fölötti, a 14 év alattiak az összes kiskorú egytizedét jelentik.

⁸Azaz „az életét és a szabadságát nem fenyegeti veszély faji, vallási okból, nemzeti hovatartozása, valamely társadalmi csoporthoz való tartozása vagy politikai meggyőződés miatt, illetve nincs kitéve súlyos sérelem veszélyének”. (2007. évi LXXX törvény a menedékjogról 2. §)
⁹A 2007. évi LXXX törvény a menedékjogról alapján.

2. tábla
Az Európai Unióban menedéket kérők száma származási ország állampolgársága szerint

Származási ország	2008	2009	2010	2011	2012
EU-27 összesen	226 330	266 395	260 835	303 645	335 380
Ebből:					
Afganisztán	10 150	20 455	20 600	28 030	28 010
Oroszország	21 015	20 110	18 595	18 325	24 280
Szíria	4 220	4 750	5 010	7 895	24 110
Pakisztán	10 395	9 925	9 220	15 760	19 695
Szerbia	13 725	5 460	17 740	13 980	19 065
Szomália	16 070	19 000	14 360	12 200	14 265
Irán	4 905	8 565	10 340	11 875	13 585
Irak	27 655	18 845	15 830	15 190	13 175
Grúzia	5 015	10 500	6 865	7 060	10 830
Koszovó	0	14 275	14 310	9 865	10 210
Nigéria	10 840	10 270	6 805	11 520	7 450
Törökország	7 115	7 030	6 360	6 460	6 205

Forrás: Eurostat

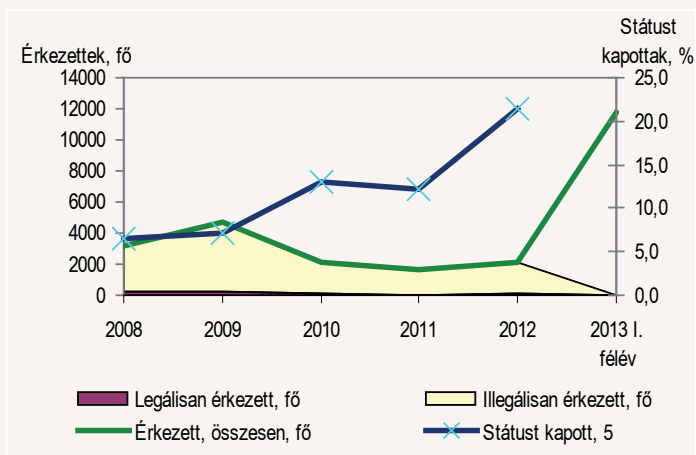
A menekültek helyzete Magyarországon az utóbbi öt évben

2008–2012 között közel 14 ezren kértek menedéket hazánkban. A Magyarországra érkezett menedékkérők száma 2009 után enyhén csökkent, évente mintegy 2000 főről szereztek tudomást a hatóságok. Túlnyomó többségük illegálisan próbált átjutni a határon, 2012-ben a 2157 menedékkérőből mindössze 83-an léptek be legális úton az országba. 2013 első félévében ugrásszerű emelkedés történt, csak ekkor közel 12 ezren kértek menedéket, ez 2012 teljes éves adatának több mint ötszöröse. Ennek oka az, hogy 2013 januárjától nem volt lehetőség idegenrendészeti őrizetbe venni a menedékkérőket a strasbourgi Emberi Jogok Európai Bírósága döntései alapján, így nagyszámú visszaélés történt. Sokan menekültstátust kértek, majd még az eljárás befejezése előtt továbbmentek más országokba (jellemzően Németországba, Svédországba, Angliába). 2013 második félévében viszont visszaesés várható a kérelmek számában, mivel egy törvénymódosításnak köszönhetően júliustól – legfeljebb hat hónap időtartamra – ismét őrizetbe vehetők a menedékkérők. A státust kapottak száma 2012-ig jelentősen emelkedett: míg 2008-ban a kérelmezők 9,4%-a kapott valamilyen státust, addig 2012-ben már 21,4% volt. Meg kell jegyezni ugyanakkor, hogy a státust kapottak nem feltétlenül az adott évben adták be kérelmüket.

A kapott státus lehet a *menekültkénti* elismerés, amit akkor kaphat a kérelmező, ha igazolni tudja, hogy (a genfi egyezményrel összhangban) megalapozott az üldöztetéstől való félelme. Amennyiben a származási ország szerepel a biztonságosnak nyilvánított országok listáján, akkor a kérelmezőnek külön bizonyítania kell, hogy ő odahaza mégis veszélyben van. A menekülteket nálunk hasonló jogok illetik meg, mint a magyar állampolgárokat (de pl. nem kapnak választójogot). A menekült jogállás határozatlan időre szól, és három év után kérvényezhető a magyar állampolgárság. A nemzetközi védelem második szintje hazánkban az *oltalmazott* státus.⁹ Ebben az esetben a kérelmező nem felel meg a menekültkénti elismerés feltételeinek, de bizonyítani tudja, hogy származási országába való visszatérés esetén súlyos sérelem érné. Az oltalmazottakat a menekültekhez hasonló jogok illetik meg, a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal (BÁH) legalább öt évente felülvizsgálja a státust, és ha biztonságosnak ítéli meg a származási országot, akkor a státus visszavonható.

4. ábra

Magyarországra érkezett menedékkérők száma és a státuszt kapottak aránya

Forrás: Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal.

3. tábla

Magyarországon státuszt kapottak száma

Státusz típusa	2008	2009	2010	2011	2012
Menekült	160	177	83	52	87
Oltalmazott	88	64	132	139	328
Befogadott	42	156	58	14	47
Összesen	290	397	273	188	462

Forrás: Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal.

A befogadott státuszt kapottak csoportjába azok a kérelmezők tartoznak, akik lakóhelyüket tömegesen elhagyni kényszerülő menekültek csoportjával érkeznek az ország területére, és átmeneti védelemben részesíthetők. A befogadottakat nem lehet visszaküldeni, mivel hazájukban fegyveres konfliktus van vagy durván megsértik az emberi jogokat, ugyanakkor nem jogosultak a fentebb említett két státusz egyikére sem. A védelem időtartama egy év, ezután döntenek az esetleges hosszabbításról. A befogadottak munkavállalási engedéllyel dolgozhatnak, ugyanakkor magyar úti okmányt nem szerezhetnek.

A menedékkérők származási ország szerinti megoszlása – ahogy európai szinten, úgy Magyarország esetében is – erősen összefügg a főbb nemzetközi konfliktusokkal és az egyes országokban tapasztalható emberi jogi helyzettel. Az elmúlt öt évben a menedékkérők mintegy 50%-a százaléka Ázsiából, 40%-a Európából és 10%-a Afrikából érkezett. Ázsiából elsősorban Afganisztánból jöttek menekültek, de 2013 első félévében nagyszámú pakisztáni állampolgár is benyújtotta kérelmét. Érezhető a szíriai polgárháború hatása is: 2012-ben 145 fő kérelmezett státuszt Szíriából, míg 2013-ban számuk eddig már 400-ra emelkedett. A koszovói menedékkérők létszámának ugrásszerű növekedését 2013 első hat hónapjában valószínűleg az indokolja, hogy esetükben csekély az esély a menekültkénti elismerésre, ugyanakkor kihasználva, hogy hazánkban nem vehették őket őrizetbe, tovább tudtak menni nyugat-európai országokba.

Magyarországra érkezett menedékkérők származási ország szerint

Származási ország	2008	2009	2010	2011	2012	2013 I. félév
Európa	1 782	2 607	568	300	306	5 449
Ebből:						
Kosзовó	1 266	1 786	379	211	226	5 276
Szerbia	327	536	67	27	20	61
Ázsia	916	1 750	1 289	1 070	1 530	3 532
Ebből:						
Afganisztán	116	1 194	702	649	880	850
Irak	125	57	48	54	28	23
Pakisztán	246	41	41	121	327	1 891
Szíria	16	19	23	91	145	400
Amerika	22	7	5	1	4	6
Afrika	355	205	221	287	285	2 737
Egyéb és ismeretlen	43	103	21	35	32	17
Összesen	3 118	4 672	2 104	1 693	2 157	11 741

Forrás: Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal.

A menekültügyi jogi szabályozásba egy 2010-es jogszabályváltozás emelte be az ún. „biztonságos harmadik ország” fogalmát, ennek alapján az ilyen országokon keresztül érkezett menedékkérők a kérelem érdemi vizsgálata nélkül küldhetők vissza ezen országokba. A változásnak különös jelentőséget ad, hogy a Magyarországra érkező menekültek igen nagy hányada érkezik Szerbián keresztül, amelyet a BÁH biztonságos országnak tekint. Itt kell megjegyezni, hogy a Helsinki Bizottság álláspontja szerint Szerbiában nem kielégítő a menekültek ellátása, továbbá fennáll az ún. lánc-refoulement veszélye is, azaz hogy a menedékkérőt továbbküldik más, esetleg már nem biztonságosnak tekinthető országba. Ezt a véleményt erősíti az ENSZ Menekültügyi Főbiztoságának jelentése¹⁰ is. Ez érinthet más uniós országokat is, korábban több beszámoló alapján számos menedékkérő került Macedónián keresztül Görögországba,¹¹ azonban – ahogy már a dublini rendeletekkel kapcsolatban említettük – jelenleg Görögországba nem lehet menedékkérőket visszairányítani. A témában készített ombudsmani jelentés¹² is megállapította, hogy a hatályos jogszabályok nem határozzák meg pontosan, hogy a BÁH milyen módon köteles meggyőződni az országok biztonságos helyzetéről, illetve arról, hogy a kiskorú a családtagjához vagy megfelelő fogadó intézményhez kerül. Az Országos Rendőr-főkapitányság (ORFK) adatai szerint 2011-ben 359, 2012-ben már 875 kísérelő nélküli kiskorú menekültet fogtak el a hatóságok. Az elfogottak jellemzően 14–18 év közötti afgán fiatalok voltak, általában személyazonosításra alkalmas okmányok nélkül (ennek a kiskorúság megállapítása szempontjából van jelentősége, ami ilyen esetekben a dokumentum hiányában orvosi vizsgálattal történik). A kísérelő nélküli kiskorúak közül szinte mindenkit kiutasítanak, mivel nem teljesítik a jogszerű tartózkodás követelményeit. 2013 februárjáig az elfogott kiskorúakat gyermekotthonokban és befogadó otthonokban helyezték el, a kiskorúak jelentős számú (2011-ben 700-ból 480) esetben elhagyták a befogadó intézményt, és nem is tértek oda vissza, fennáll a veszélye, hogy emberkereskedelem áldozatai lesznek. 2013-tól két központi intézmény fogadja a kiskorú menedékkérőket.

¹⁰UN High Commissioner for Refugees, Serbia as a country of asylum. Observations on the situation of asylum-seekers and beneficiaries of international protection in Serbia, August 2012. <http://www.unhcr.org/refworld/docid/50471f7e2.html>

¹¹Dr. Iván J.–Dr. Balázs L.–Varga-Szabó K.: A menedékkérők hozzáférése az ország területéhez és a menedékkérel eljáráshoz Magyarországon, 2012; ENSZ Menekültügyi Főbiztoság (UNHCR), Magyar Helsinki Bizottság, Országos Rendőr-főkapitányság, 2013

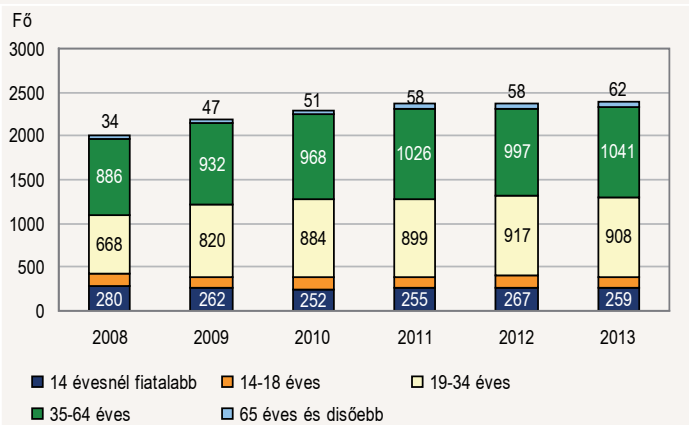
¹²201202731. számú jelentés : http://www.ajbh.hu/jelentesek-inditvanyok-allasfoglalások/-/document_library_display/2MF8KVIpDr8d/view/108908?_110_INSTANCE_2MF8KVIpDr8d_topLink=home&_110_INSTANCE_2MF8KVIpDr8d_delta=20&_110_INSTANCE_2MF8KVIpDr8d_keywords=&_110_INSTANCE_2MF8KVIpDr8d_advancedSearch=false&_110_INSTANCE_2MF8KVIpDr8d_andOperator=true&p_r_p_564233524_resetCur=false&cur2=8

A Magyarországon élő menekültek jellemzői

A hazánkban – a nyilvántartások¹³ szerint itt tartózkodó – menekültstátust kapottak száma enyhén emelkedett az elmúlt öt évben. 2013 január 1-jén 2391-en voltak Magyarországon. Mintegy 40–40% a 19–34 és a 35–64 éves korosztály aránya. A menekültek körülbelül kétharmada férfi.

5. ábra

Magyarországon élő menekültek korcsoport szerinti megoszlása

Forrás: Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala (KEKKH).

A menekültek esetében – területi szempontból – erős a fővárosi koncentráció, Budapesten él több mint 50%-uk. Vidéken Fejér és Hajdú megyében jelentősebb arányuk (2012-ben 20, illetve 8,2%), aminek az lehet a magyarázata, hogy itt vannak a debreceni és a bicskei menekülttáborok. Dél-Alföldön szintén jelentős számban tartózkodnak menekültek, ez valószínűleg a békéscsabai idegenrendészeti központnak tulajdonítható.

A Magyarországon élő menekültek túlnyomó többsége a közel-keleti konfliktusokban érintett országokból, valamint a Balkánról érkezett. A közel-múltban minden évben az afgán állampolgárok voltak a legtöbben, de az Irakból érkezettek aránya is jelentős, 2012-ben meghaladta a 16%-ot.

¹³Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala (KEKKH).

5. tábla

Magyarországon élő menekültek regionális bontásban január 1-jén

Terület	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Közép-Magyarország	1140	1252	1297	1358	1399	1415
Közép-Dunántúl	263	367	451	464	462	490
Nyugat-Dunántúl	44	28	31	33	31	35
Dél-Dunántúl	47	43	41	41	38	34
Dunántúl	354	438	523	538	531	559
Észak-Magyarország	22	22	20	16	16	14
Észak-Alföld	215	224	225	230	221	211
Dél-Alföld	276	250	228	222	202	192
Alföld és Észak	513	496	473	468	439	417
Összesen	2007	2186	2293	2364	2369	2391

Forrás: KEKKH.

6. tábla

Magyarországon élő menekültek származási ország állampolgársága szerint január 1-jén

Származási ország	2008	2009	2010	2011	2012	2013. I. félév
Afganisztán	432	437	428	434	462	496
Irak	338	376	391	395	402	392
Szómália	93	247	349	370	376	382
Szerbia ^{a)}	276	249	227	223	201	172
Irán	57	57	64	66	71	74

a) A szerbia és montenegrói, valamint a jugoszláv állampolgárokkal együtt
Forrás: KEKKH.

További információk, adatok (linkek):

Táblák (stadat): Évközi adatok – [Népesség, népmozgalom: 1.2](#)

Idősoros éves adatok – [Népesség, népmozgalom: 1.7](#)

Idősoros éves adatok – [Népesség, népmozgalom: 1.8](#)

Elérhetőségek:

laszlo.kajdi@ksh.hu Telefon: (+36-1) 345-6271

[Információs szolgálat](#) Telefon: (+36-1) 345-6789

www.ksh.hu